

اقليم كوردستان - العراق

مجلس الوزراء

وزارة شؤون الشهداء والمؤنظفين

المديرية العامة للإدارة والمالية

مديرية الإدارة الذاتية

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Martyrs And Anfal Affairs

حكومة تي ههريهي كوردستان - عراق

نه نجومهني ومزيان

وهزارهتي كاروباري شههيدان و نهنفالكراوان

بهريوهبهرايهتي گشتي كارگيري و دارايي

بهريوهبهرايهتي كارگيري و خويهتي

ژماره: ٥٤٦

سالي كوردی: ١٩ / پووشپەر ٢٧١٢

سالي زاييني: ٩ / ٩ / ٢٠١٢

((فهرماني وهزاري))

بريارماندا به:

پيکهينياني ليژنهي پروژهي دهريازيواني گوڤي بهکومهل لهم بهريزانهي که ناوو ناوونيشانيان له خوارهوه
دياري کراوه له پروژي دهريچووني فهرمانمان.

ناو	ناوونيشان	سهرپهرشتيار
١- عهدالته عمر رحمان	ليکولهه له بواي جينوسايدی گهلي کوردستان	سهرپهرشتيار
٢- فؤاد عثمان طه	ب. راگه ياندن	ئه ندام
٣- نجم الدين حمه سعيد	مشوره تکاری ياسايي	ئه ندام
٤- عمر محمد قادر	سهرنووسهري نهنفالستان	ئه ندام

صباح احمد محمد

(ماموستا نارام)

وهزيهر

ويينهيه کو /

❖ نووسينگهي بهريز وهزيهر... بوزانين.

❖ ناوهندي ههله بهجه دژ به نهنفالكردن و جينوسايدکردني گهلي کوردستان - چاک له گهل ريژدا.

❖ ب. چاوديري و پشکيني دارايي (ديوان).

❖ خويهتي / له گهل بهراييه کان.

❖ دوسييهي که سي.

❖ ناوبراوان.

❖ خولاو.

هه رده سهرخوم

E-mail: diwan@momakrg.org

کوردستان : ههولير - شهقامي سي مهتری - نزیک پردی سهیداوه / ت ٠٦٦-٢٢٢٢١٩٨ ٠٦٦-٢٢٢٢١٩٧

شهمان ٢٠١٢/٨/٢٧

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Martyrs & Anfal Affairs

حکومەتی هەریمی کوردستان - عێراق
 ئەنجومەنی وەزیران
 وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوەکان

ب. گ. دیوان

حضراتِ عارفان بہ در مسکن دنیا لایزال رہند و دنیا
و بہزبانی گوئی کہ کامل ، رہن و انہا خود رہند

(۱) عدد ادرت عدد
 سر بریدنی
 (۲) عدد ادرت عدد
 سر بریدنی
 (۳) عدد ادرت عدد
 سر بریدنی
 (۴) عدد ادرت عدد
 سر بریدنی

مأموستا / نارام احمد محمد

وهزير

۲۰۱۵ / ۸ / ۱۳

بۇ بەرئز وەزىرى كاروبارى شەھىدان و ئەنفالكر اوەكان

پروژەى دەر بازبوانى گۆرى بەكۆمەل چەند جارئك لەلايەن كاك عومەر سەرنوسەرى ئەنفالستان (ناوەندى چاك) بۆتان رەوانە كراوہ بۆيە بە پيويستم زانى لەبەر گرنكى بابەتەكە جارئكى تر لە ريگاي خۆم وەك چالاكفانيكى بوارى جينۆسايد جەختى لەسەر بكەمەوہ بۆيە بە ھاوپيچ پروژەكەتان بۆ رەوانە دەكەم بۆ ئەوہى كارى پيويستى لەسەر ئەنجام بدرئت.

*ناوى دەر بازبوانى گۆرى بە كۆمەل

ناوى دەباز بوو		تەمەن	شوينى پېشوو	شوينى ئىستا	شوينى كۆمەلگوزىيەكە
1	فەر ج محمد	1950	قادر كەرم	ئەمريكا	بيابانەكانى رۆمادى
2	عوزير عەزىز وەهاب محمد	1963	قادر كەرم	ئەمريكا	بيابانەكانى رۆمادى
3	واحيد حەمەسەعيد عبدول	1965	قادر كەرم	ئەمريكا	بيابانەكانى رۆمادى
4	رەمەزان	1966	قادر كەرم	ئەمريكا	بيابانەكانى رۆمادى
5	حەمە على	1956	تيلەكۆ	لەشەرى ناوخۇ كۆزرا	بيابانەكانى حەزەر
6	انور تەيار	1954	چمچمال	دووبارە بېسەروشوينكرا	بيابانەكانى رۆمادى
7	تەيمور عبدالله	1976	تيلەكۆ	ئەمريكا	بيابانەكانى سەماوہ
8	ئەبابكر على سعيد	1954	كۆرېمى دھۆك	دھۆك	كۆرېمى دھۆك
9	عبدالقهار خليل	1962	كۆرېمى دھۆك	دھۆك	كۆرېمى دھۆك
10	عبدالكریم نايف حسن	1967	كۆرېمى دھۆك	دھۆك گريباس	كۆرېمى دھۆك
11	صدقى عبدالقادر فتاح	1973	چەلكى دھۆك	سوئيد	كۆرېمى دھۆك
12	هاشم محمد رشيد	1963	كۆرېمى دھۆك	دھۆك	كۆرېمى دھۆك
13	فتاح عبدالقادر فتاح	197..	چەلكى دھۆك	بېسەروشوين	كۆرېمى دھۆك

عەدالەت عومەر

نووسەر و ليكۆلەر لە بواری جينۆسايدى گەلى كوردستان

٧٠٤

كارەسە ئامادەكردى
 ئەم بەرئزە بۆيان، دلايەت
 عەدالەت عومەر (دەكۆسەبەشە)
 ھاك فەندار، ھاك ئۆمەر، ھاك ئۆمەر
 سەكۆ ئەنە، لەسەشە
 ١٤/٨/١٣

ناوەندی هه‌له‌بجه

دزبه‌ته‌نفا‌لكردن‌وجینۆســــايدکردنی گه‌لی کورد – چاك

The centre of Halabja against Anfalization and genocide of the Kurds – CHAK

بۆ به‌ریزان:

سه‌رۆکی هه‌ریمی کوردستان له‌ریگه‌ی نوسینگی دیوانی سه‌رۆکایه‌تی هه‌ریمی کوردستانه‌وه .

به‌ریز سه‌رۆکی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان له‌ریگه‌ی دیوانی سه‌رۆکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران .

به‌ریز سه‌رۆکی په‌رله‌مانی کوردستان

به‌ریز : وه‌زیری کاروباری شه‌هیدان و نه‌نفا‌لکراوان

بابه‌ت : پرۆژه به‌یاخدان به‌و مرۆقانه‌ی له‌دۆزه‌خ گه‌رانه‌وه .

ئه‌و مرۆقانه‌ی له‌دۆزه‌خ گه‌رانه‌وه

وه‌ك ناگادارن له‌كۆی كۆمه‌لكۆژی نه‌نفا‌ل به‌تایبه‌تی ئه‌وانه‌ی نه‌شوینی كۆمه‌لكۆژی‌ه‌كان، یان له‌قه‌راغی گۆره‌كان به‌برینه‌دارى و مه‌ینه‌تیه‌كى زۆره‌وه ده‌ربازبوون، ته‌نها ١٢ كه‌س بوون ئه‌مه‌ش ژماره‌یه‌كى زۆر كه‌مه‌ له‌كۆی ده‌یان هه‌زاركه‌س كه‌ كۆمه‌لكۆژكراون. به‌داخه‌وه ئه‌وانه‌ سێ كه‌سیان شه‌هید یان بیسه‌روشوینكراون و ١٠ كه‌سیان له‌ژیاندا ماون له‌ناو ئه‌وانه‌شدا ٥ كه‌سیان له‌ئه‌مه‌ریكا و ٤ كه‌سیان له‌هه‌ریمی كوردستان و یه‌ك كه‌سیان له‌و لا‌تى سوید ده‌ژین. كه‌نه‌خواره‌وه له‌خشته‌یه‌كدا ناوه‌كانیان هاو‌پنچكراوه .

بیگومان دواى ٢٠ سا‌ن به‌ریوه‌بردنى حوكمی خۆجیه‌تی و روخانی یه‌كجاری حكومه‌تی به‌عس په‌راویزخستنی ئه‌و ژماره‌ كه‌مه‌ی ده‌ربازبووانی گۆری به‌كۆمه‌ل له‌كۆی ده‌یان هه‌زار كه‌س، یه‌كێكه‌ له‌زه‌قترین خه‌وشه‌كانی حكومه‌تی هه‌ریمی كوردستان، به‌تایبه‌تی و كۆمه‌لگه‌ی كوردستانیش به‌گشتی ... به‌تایبه‌تی كه‌نیستا حكومه‌تی هه‌ریمی كوردستان له‌توانایدا یه‌ ژیا‌نیكى شایسته‌و شكۆمه‌ندانیه‌یان بۆ دا‌بین بكات، له‌وه‌ش خراپ‌تر تۆمه‌تبارانی نه‌نفا‌ل نیستا له‌هه‌ریمی كوردستان له‌ژیانیكى ده‌یان چار باشترو هه‌تكشاوت‌ردا ده‌ژین ...

پرۆژه‌كه :

ئیمه‌ وه‌كو ناوه‌ندی چاك پ‌یشنیار ده‌كه‌ین كه :

١. ئه‌و ده‌ربازبووانه‌ له‌یادی كۆمه‌لكۆژی نه‌نفا‌لدا مه‌راسیمێكى ر‌یزل‌ینانی شایسته‌یان له‌سه‌ر ئاستی ع‌یراق به‌لا‌ی كه‌مه‌وه له‌سه‌ر ئاستی هه‌ریم له‌لایه‌ن ناوه‌نده‌كه‌مان و وه‌زاره‌تی شه‌هیدان و نه‌نفا‌لکراوانه‌وه بۆ ساز‌برد‌یت .
٢. ئه‌وانه‌ی له‌ژیاندا ماون و سامی شه‌رف یان مه‌دالیای ر‌یزل‌ینانیان پ‌ی‌یبه‌خ‌ش‌ری‌ و ئه‌وانه‌شی له‌ ژیا‌ندا نه‌ماون هه‌مان مه‌دالیاو ئیمتیازات به‌در‌یته‌ نزیك‌ترین كه‌سیان.
٣. ئه‌وانه‌ی نیستا له‌ولا‌تی یه‌كگرت‌وو‌ه‌كانی ئه‌مه‌ریكا و وولا‌تی سوید ده‌ژین بانگه‌یشت‌ب‌كر‌ینه‌وه بۆ نیشت‌مان و بریار‌برد‌یت له‌ كوردستان ب‌ژین و به‌شیوه‌یه‌كى ئاره‌زومه‌ندانه‌و به‌مو‌چه‌یه‌كى شایسته‌یان بۆ دا‌بین بك‌ری‌ت.

halabja center Against Antialization And Genocide of the kurd

07501223421

4. ژيانى تايپەتيان داپىن بىرگىت و لەرووى تەندروستى و نەمىنەو ژیانيان پارىزرا ويىت و موچەيەكى شايستەيان بە پىنى ژمارى خىزان و تايپە تەندىتى خۇيان بۇ يەردىتەو.
5. ئۇفيسىكى تايپەت بە ۱۰ كەسە دىر بازىو ە بىرگىتەو ە بۇنەو ە دوامى ەسەرميان ەو ئۇفيسەدايت، بۇنەو ە ەسەر و فەلدىك يان گەيدەيەك بۇ لىكۆنىنەو ە ەسەر جىنۇسايدىكردى كورد ەاتە كوردستان بتوانىت، سەردانيان بىكات و زانياريان ئىوەر بىرگىت.
6. كەئالى تايپەت و گەشتيان بەرووى جىهاندا بۇ بىرگىتەو، چۈنكە ەو مۇقائە ناسنامە جىنۇسايدى نەتەو ەكەن و دەشت سوبىنى زۆر بەدوارۇشى گەلى كوردستان بگەبەن.

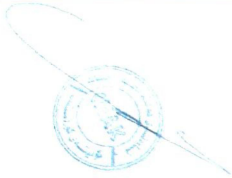
ناوهندی چاك به هاوکاری و هه ماهه نگی حکومتی هه رینی کوردستان و په رله مان، به تاییه تیش و مزاره تی شه هیدان و نه نفالکراوان نامادهی سه رستنی نهم پرژیه یه، بو نه وهی جیگه و زیگه یه کی شایسته به ده ریا بومو کانی کومه لکوژی نه نفال بدریت، چونکه نه مه ده بیته دمر وازه یه کی گه وره به روی دنیای دمر وده بو ناساندنی حین و ساییدی گه لی کورد و له سه بی نیی ناوگۆره کانی شدا، رۆنکی بهر چاو ده گێرێ له دیاری کردنی مافی چاره نویسی گه لی کوردا و هکو حصانه یه کی نیۆده و له تی به و پینی یه که جینو سایدکراوه.

به پيښ نړيکمان له و مروځه شکومندانه و، و به پيښ نه و زانباريانه د دست ناوړندى چاک که ووتو، نه و څوږبانپانه ي ښستا نه ولته به کړتو و دکانى نه مريکا د دژين له سالى ۱۹۹۳ نه لايښ رليکځراوى هيومان رايټس ډجه و د براون، نه ووش له بهر پاراستنى ژيانيان و سه لاهه تيان بووه له تيرورى به عس . به لام که ښستا هه ريمى کورستان نازاده به داځه و نه وان چ له وى و چ بيره له څير کارى تافته پر ځيڼدا روژگار به ريده کون و ژيانک د دژين که هه رگيز شايان نه وان نيه ، چونکه به پيښ نه و زانباريانه د دست ناوړندى چاک که ووتو داهاتى روژانه بان نه ناستيکى ژور نرم دايه .

ناوو
وینهی
دهرباز بووهکان

ژ	نوی قوریانی	نەمانى لاسما	شویس نیشەمن بونى رابورلوی	نیشەمنی نیشتا	شویس کۆمەنگواییەکی
١	قەراج مەمەد	٢٨ سالی	قەراجکەرم - گۆندی تۆپخانە	ولایەت یەنگەرئوومەکانى ئەمریکا-سیرلاندا	یەپانیانەکانى رومانی
٢	عەزیز - عەزیز و مەهاب مەمەد	لەدایکبووی ١٩٦٢	قەراجکەرم - گۆندی خەمر زێخان	ولایەت یەنگەرئوومەکانى ئەمریکا	یەپانیانەکانى رومانی
٣	واحید، مەمەد مەھمەد عەبدول		قەراجکەرم - گۆندی کەش قەش	ولایەت یەنگەرئوومەکانى ئەمریکا	یەپانیانەکانى رومانی
٤	رەهەزەن عەلى سەلیمان	١٩٦٦	جەلق - قەراجەمەن	ولایەت یەنگەرئوومەکانى ئەمریکا	یەپانیانەکانى رومانی
٥	مەمەد عەلى ئەحمەد (مەمەد عەلى)	لەدایکبووی ١٩٤٦ -	تێپەکۆ - گۆندی مەلەیان	لەشەری ئاوغودا کۆزادو	یەپانیانەکانى مەزەز
٦	نەئوم ئەلیار	١٩٤٤	گۆندی چەم موزغو - قەراجکەرم	جەزیکى تر نیشەروئوونکەرانیو	یەپانیانەکانى رومانی
٧	تەیمور عەبدولە	1976	تێپەکۆ - گۆندی کۆلەچو	ولایەت یەنگەرئوومەکانى ئەمریکا	یەپانیانەکانى مەسارو
٨	ئەبەیکەر عەلى مەجید		کۆریس - دھۆک	دھۆک	کۆریس - دھۆک
٩	عەبدولقەیار عەلىل		کۆریس - دھۆک	دھۆک	کۆریس - دھۆک
١٠	عەبدولکەریم شایف مەسەن	١٩٦٧	کۆریس - دھۆک	دھۆک- گریباس	کۆریس - دھۆک
١١	مەدەنی عەبدولقەیار قەش		کۆریس - دھۆک	دھۆک	مۆلە
١٢	هەشەم مەمەد رەشید	١٩٦٢	سەلیمانى - مەزکەزیز	سەلیمانى - مەزکەزیز	کۆریس - دھۆک

ئایەندى هەمەجە

دۆیەنەنگەردن و جینۆسایدی گەلى کورد – چاک

٢٠١٠/12/17

ئایەندى هەمەجە دۆیەنەنگەردن و جینۆسایدکەرتى گەلى کورد – چاک

E: chak.kurdistan@yahoo.com

TL: 07701520287

07501223421

راپورت له سه ره به خشينى مه داليای رژ ئينان

له كاتى زنجيره تاوانه كانى نه نفال و نه نجامدانى تاوانه كانى كو كوژى له سه ره دهيان هه زار كوردى سقىل، ته نه (١٣) سيارده كهس له وانه توانيان له ليوارى مه رگ له تاوانى كوشتن و زينده به چاكردى خويان پرگار كهن و هه نديكيان به بريندارى و هه موان زور به ناره حه تى به ناو زنجيره بازگه و هيژه كانى رژيما له بيابانه كانى خواروى عيراقه وه به نه شارده زاي خويان گه ياندوده ته وه زيدي باب و با پيرانيان.

واتا نه و (١٣) شه هيده زيندوه كه به هيژترين شايه تحاله كانى كه يسي نه نفال بوون له دادگاي بالاى تاوانه كانى عيراق، خويان و به سه ره هات و زانياريه كانيان سه رمايه يه كى ياسايى و ميژووى وهونه رى و كومه لايه تى هينده به هيژن نه كرى و ده سه رماييه نيشتيماى له قه له م دريت و هه ولى پاراستن و به رز راگرتنيان بدهين، به و هويه وه پيشنيار ده كهين بو به ريزتان له سه رو كايه تى نه نجومه نى وه زيكران به وه رگرتنى ده زامه ندى به ريزان له سه رو كايه تى هه ريم به مه به ستي به خشينى مه داليای تاييه ت به نازايه تى و نيشتيماى په روه رى به م (١٣) به ريزه و ده هيمايه ك بو نازايه تى و نه و خزمه ته ياسايى و كومه لايه تيه ي پيشكه شيان كردوه به دوسييه ي نه نفال و كووى كومه لگاي كوردستان.

راپورت له سر به لمسي صيدالي ريز ليسان

له کاتې زنجيره تاوانه کاغذ له نفال و نه بنامدغه تاوانه کاغذ کوکوړي
له سر ده يان له زار کوردي سچلې ته نه ۱۳ که سر له وانه
توانيان له لپواري سرچاړو له تاوانه کوکوړي زنجيره به چال کړي خو يان
زنگار که نه له نديکيان به برينداری و له صوان زور به نارو صدي به نام
زنجيره بازگو هغه کاغذ ريزه له بيا بانه کاغذ خواروي عيراته ده
به نه شاره راعی خو يان ناگه يادوه ته ده زندي بابا و باير ليسان
داته نه ۱۳ سچ هيره زنده ده که به هغه زرخ شايه تماله کاغذ
که يسي له نفال بوون له داد گای بالای تاوانه کاغذ عيراته ، خو يان و
به سر هغه و زياره کا يان سر هغه يک ياسا عير ميرودي و له واري و
کوته تر يک هغه به هغه نه که پته و لا سر هغه يک يک مستيان له نه له م دري و
له وې پاراسته و به زراگه ستان به سچ ، به و له وې و هير زيار ده ک منچ يو
به ريزتان له سر و کاتې له مجموعې ده زيران به و ده رگه سري ره زاهدند
سر و کاتې به ريزان له سر و کاتې له هر يک به به سري به لمسي
صيدالي ~~يک مستيان کوړي~~ تا يک به تازايه ته و يک مستيان به وري
به و ۱۳ به ريزه ~~که يک مستيان له تاوانه کاغذ~~ و نه له هغه ل يو
تازايه ته و نه و خرمنه ياسا عير و کوته تر يک يک سري به و سري
له نفال و گوی کوته لکای کوړستان کړ دو يان .

پنجم ال

اقليم كوردستان – العراق

مجلس الوزراء

وزارة شؤون الشهداء والمؤنفلين

لجنة متابعة القضايا

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Martyrs And Anfal Affairs

حكومتي ههريمي كوردستان – عيراق

ههنجومهني وهزيران

وهزارهتي كاروباري شهيدان و نهفالكراوان

ليژنه ي به دوا داچووني كه يسه كان

ژماره:

سالي كوردی: /كه لاویژ/ ٢٧١٢

سالي زایینی: / / ٢٠١٢

بۆ / سه روکایه تی ههنجوومه نی وهزیران / سه روکایه تی دیوان

ب / میدالیای ریژلینان

هاوپیچ راپورتیك ده باره ی به خشی نی میدالیای ریژلینان به (١٣) پرگاربووی ناو
گۆره به کۆمه له کانی زنجیره تاوانه کانی نهفالتان بۆ بهرز ده کهینه وه.

له گه ل پێژدا...

صباح أحمد محمد

ماموستا ئارام

وهزیر

وینه یه ك بۆ/

- نویسنگه ی به ریز جه نابی وهزیر... بۆ زانین.

- لیژنه ی به دوا داچوونی كه یسه كان له گه ل به راییه كان.

- به ریوه به رایه تی كاروباری یاسایی.

- فیدراسیونی ریکخراوه کانی دژ به جینۆساید له کوردستان... بۆ ئاگاداریتان.

- خولاو.

کۆنوسی لیژنه

بەمەبەستی شروڤە کردنی چەند پێشنیاریك بۆ بەرژەودەندی رزگاربوانی ئەنفال
و پێشكەش کردنی خزمەتگوزاری پێویست بۆیان ئەمرو ئە بارەگای وەزارەت كۆبوی نەودو دواي
لیكۆلینەوه و وردبینی ئە كەسیەتی و بواری ژیان و گوزەرائی رزگار بوەكان گەشتینە ئەم
خالانای خوارەوه:

۱- ئاراستە کردنی نوسراو بۆ سەرۆكایەتی ئە نجومەنی وەزیران بەمەبەستی دابین کردنی
میدالیای نیشتمانی بە فەرمانی سەرۆكایەتی هەرێم بۆ هەریەكە لە رزگار بوانی
شالۆەكانی ئەنفال كە لە گۆرە بەكۆمەڵەكانەوه هەڵاتوون و گەراونەتەوه كوردستان
و ژمارەیان (۱۳) سیانزە رزگار بووه.

۲- ئاراستە کردنی نوسراو بۆ سەرۆكایەتی ئە نجومەنی وەزیران بەمەبەستی دامەزراندنی
هەریەك لە رزگار بوانی ئەنفال كە ئارەزوومەند بیت بە پلەي شارەزا لە نزیكترین مۆنۆمێنت
لە شوینی نیشته جی بوونی.

۳- هەڵدان بۆ دامەزراندنی لیژنەیهكی بەرپرس و شارەزا بەمەبەستی دارپێژانی
بەرنامەیهكی هەمەلایەنە بۆ بەلگە نامە کردنی بەسەر هات و هەموو ئەو روداوانەي پێویستن
هەلگیرین و وەك ئەرشیفی نەتەودیی و نیشتمانی بمینیتهوه.

عدالەت عمر

نجم الدين حمه سعيد

عمر أنفالستان

٢٠١٤/٨/٢٩

٢٠١٢/٨/١٤

